

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce: **J. S.**, zastoupený Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Praha 4, Na Zlatnici 2/301, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Olomouc, Jeremenkova 1191/40a, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 2. 2014, č. j. KUOK 16550/2014, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě, pobočka Olomouc ze dne 8. 4. 2015, č. j. 72 A 11/2014 - 23,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci **náhradu** nákladů řízení ve výši 4.114 Kč k rukám jeho zástupce advokáta Mgr. Jaroslava Topola ve lhůtě jednoho měsíce od doručení tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

Magistrát města Olomouce, odbor agendy řidičů a motorových vozidel rozhodnutím z 20. 11. 2013, sp. zn. S-SMOL/092083/2013/OARMV, č. j. SMOL/216995/2013/OARMV/ DPD/Hyb uznal žalobce vinným z přestupků podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (dále jen „*zákon o silničním provozu*“) za dva skutky. Žalobce nejprve porušil § 4 písm. c) tohoto zákona tím, že dne 3. 5. 2013 v cca 17:50 v Olomouci na ulici Pavelčákova při řízení motorového vozidla tovární značky BMW, RZ: X, nerespektoval dopravní značení IP27a „*Pěší zóna*“ s dodatkovou tabulkou „*IJS, MMOI, TSMO, MPO, svatby 0-24, cyklisté, TAXI 0-24h, dopravní obsluha 18-*

10h, potraviny
 12-14b“ a neoprávněně vjel do úseku platnosti. Druhým skutkem porušil žalobce § 25 odst. 3 zákona o silničním provozu tím, že dne 2. 6. 2013 v cca 18:05 v Olomouci na silnici II. třídy č. 570, v km 4,416 (souřadnice GPS-548285,499/-1124139,64) na ulici Jižní, v blízkosti domu č. p. 35 stál motorovým vozidlem tovární značky BMW, RZ: X tak, že pro každý směr jízdy nezůstal volný alespoň jeden jízdní pruh široký nejméně 3 metry. Za tyto přestupky mu byla uložena pokuta ve výši 2.000 Kč a povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1.000 Kč.

Žalovaný rozhodnutím z 14. 2. 2014, sp. zn. KÚOK/6001/2014/ODSH-SD/7658, č. j. KUOK 16550/2014 odvolání zamítl jako opožděné. Konstatoval, že žalobce zastupovala ve správním řízení právnická osoba FLEET Control, s. r. o. Její jednatel podal dne 27. 12. 2013 odvolání elektronicky bez uznávaného elektronického podpisu. Podle žalovaného lze elektronická podání učinit kdykoliv bez ohledu na dny pracovního klidu, proto ustanovení § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu nelze v tomto případě aplikovat. Podle žalovaného žalobci lhůta k potvrzení podání proto uplynula dnem 1. 1. 2014 a z tohoto důvodu podání odvolání z 27. 12. 2013 nebylo ve lhůtě 5 dní doplněno. V době, kdy zástupce žalobce podal odvolání znovu datovou zprávou (formálně bezvadným způsobem) dne 2. 1. 2014, bylo toto odvolání již opožděné pro uplynutí odvolací lhůty.

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodnutí žalovaného zrušil rozsudkem ze dne 8. 4. 2015, č. j. 72 A 11/2014 – 23. K tomu uvedl, že pětidenní lhůta pro potvrzení odvolání připadla na státní svátek 1. 1. 2014. Podle ustanovení § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu není rozdíl mezi úkonem učiněným písemně a elektronicky, posledním dnem pro potvrzení odvolání byl tedy den 2. 1. 2014.

II. Kasační stížnost

Žalovaný (dále též „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Namítl, že krajský soud nesprávně vyložil ustanovení § 37 odst. 4 správního řádu. Z tohoto ustanovení podle názoru žalovaného vyplývá, že úkonem ve smyslu ustanovení § 40 odst. 1 správního řádu je podání učiněné pomocí jiných technických prostředků, zejména prostřednictvím dálkopisu, telefaxu nebo veřejné datové sítě bez zaručeného elektronického podpisu. V daném případě bylo takovým úkonem odvolání, které mělo být do pěti dnů potvrzeno. Teprve pokud by bylo podání potvrzeno totožným podáním s elektronickým podpisem, bylo by tím původní včasné neformální podání učiněno perfektně.

Žalovaný dále uvedl, že pětidenní lhůta pro potvrzení podání je hmotněprávní, její zmeškání nelze prominout. Rovněž poukázal na to, že původní podání i následné potvrzení s elektronickým podpisem bylo učiněno z totožné e-mailové adresy. Je proto názoru, že zástupci žalobce nic nebránilo odeslat již původní odvolání s elektronickým podpisem. Podle žalovaného byl postup zástupce žalobce zaměřen na zpochybnění okamžiku doručení odvolání žalovanému, jedná se tedy o zneužití práva, kterému nelze přiznat právní ochranu.

Žalobce se ve vyjádření ke kasační stížnosti s argumenty žalovaného neztotožnil. V zásadě je toho názoru, že v zákoně nemá oporu závěr žalovaného, že v případě elektronického podání se neuplatní počítání lhůty podle § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu. Uvedl, že nebylo nezbytné potvrzovat podání ve dnech pracovního klidu. Pokud by potvrdil původní emailové podání v sobotu nebo v neděli, žalovaný by se tímto podáním dříve než v pracovní den stejně neseznámil. Podání odvolání první pracovní den tedy žádnou obstrukci nepředstavuje.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

Stěžovatel v kasační stížnosti výslovně neuplatnil žádný kasační důvod, Nejvyšší správní soud proto jeho námitky podřadil k důvodu namítané nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Skutkově téměř totožnou situaci se Nejvyšší správní soud zabýval ve věci vedené pod sp. zn. 6 As 127/2015. Závěry, které v této věci učinil, podle názorů Nejvyššího správního soudu plně dopadají i na projednávanou věc. Nejvyšší správní soud proto neshledal žádný důvod se od těchto závěrů odchýlit a v projednávané věci z nich vychází.

Mezi stranami je nesporné, že žalobce (prostřednictvím jednatele svého zástupce – právnické osoby FLEET Control s. r. o.) podal dne 27. 12. 2013 odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně, a to elektronicky – z emailu jednatele zástupce – bez uznávaného elektronického podpisu. Totožné podání potvrdil žalobce prostřednictvím téhož zástupce dne 2. 1. 2014 elektronickým podáním shodného obsahu a to z datové schránky této právnické osoby. Nespornou je podle Nejvyššího správního soudu taktéž skutečnost, že poslední den pětidenní lhůty pro potvrzení uvedeného podání připadl na 1. 1. 2014, jenž je státním svátkem a dnem pracovního klidu (srov. § 1 ve spojení s ustanovením § 3 zákona č. 245/2000 Sb. o státních svátcích, o ostatních svátcích, o významných dnech a o dnech pracovního klidu). Nejvyšší správní soud pro úplnost dodává, že rozhodnutí správního orgánu I. stupně bylo žalobci doručeno 10. 12. 2013 a samotný konec odvolací lhůty (s ohledem na pravidla pro počítání lhůty podle § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu) připadl právě na den 27. 12. 2013.

Mezi stranami je tak sporný náhled toliko na to, zda podání z 2. 1. 2014 lze považovat za včasné doplnění odvolání z 27. 12. 2013. Stěžovatel v napadeném rozhodnutí zastává názor, že ustanovení § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu použije pouze na doručování poštou, nikoliv na komunikaci prostřednictvím veřejné datové sítě, k níž má žalobce nepřetržitý přístup.

Nejvyšší správní soud se ztotožnil s krajským soudem především v tom, že vyloučení aplikace § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu na elektronickou komunikaci (e-mailem resp. veřejnou datovou sítí) postrádá oporu v textu zákona. Z uvozovací věty § 40 odst. 1 správního řádu zjevně vyplývá, že se pravidla pro počítání času použijí, „*pokud je provedení určitého úkonu v řízení vázáno na lhůtu.*“ Pravidla se tedy použijí na případy, kdy má být učiněn v řízení nějaký úkon ve lhůtě stanovené zákonem či správním orgánem. Citované ustanovení tak dopadá na případy, kdy má účastník řízení, ale i správní orgán

(viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. září 2011, č. j. 6 As 21/2011 - 230, č. 2463/2012 Sb. NSS), vykonat nějaký procesní úkon, jestliže jsou s marným uplynutím lhůty spojeny právní následky. Podání odvolání je zcela typickým úkonem, jehož provedení je vázáno na zákonnou lhůtu. Zákon v ustanovení § 40 odst. 1 správního řádu přitom nijak nerozlišuje počítání lhůty v závislosti na formě toho kterého úkonu. Správní řád v § 37 odst. 4 ponechává výběr formy komunikace týkající se těchto procesních úkonů na subjektu samotném, aniž by některou z nich znevýhodňoval vyloučením aplikace § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu.

Účelem § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu je podle dřívější judikatury Nejvyššího správního soudu poskytnutí ochrany účastníkům řízení při provádění jejich procesních úkonů (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. prosince 2009, č. j. 1 As 86/2009 - 47). Současně je třeba zdůraznit, že institut lhůty byl v právních rádech zakotven v zájmu právní jistoty a „*snížení entropie (neurčitosti) při uplatňování práv*“ (srov. přiměřeně nálezy Ústavního soudu ze dne 17. prosince 1997, sp. zn. Pl. ÚS 33/97, nebo ze dne 3. února 2000, sp. zn. III. ÚS 545/99. Nejvyšší správní soud nepochybně, že přístup k prostředkům elektronické komunikace je o víkendech a ve státní svátky zpravidla jednodušší než přístup na poštu (a potažmo na podatelnu správního orgánu). To, kdy lhůta končí, však musí být stanoveno objektivně, jednoznačně a předvídatelně pro všechny formy procesních úkonů již v okamžiku, kdy je fixován počátek lhůty. Konec lhůty proto nelze bez výslovné a předvídatelné zákonné úpravy odvozovat až zpětně na základě prostředku zvolené komunikace s orgánem veřejné moci. Takový přístup by vytvářel situace, v nichž by orgán veřejné moci ani účastníci řízení nevěděli ani v poslední den lhůty (pokud by připadal na sobotu, neděli anebo státní svátek), zda dojde k posunutí konce lhůty podle § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu či nikoliv, neboť aplikace tohoto ustanovení by závisela na budoucí události (volbě formy komunikace), jež je v dispozici konkrétního účastníka řízení.

Zásadně platí, že jednotlivé formy podání podle věty první ustanovení § 37 odst. 4 správního řádu (tj. písemně nebo ústně do protokolu anebo v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem) jsou vzájemně rovnocenné. Lze-li poté podle věty druhé téhož ustanovení podání učinit zejména prostřednictvím dálkopisu, telefaxu nebo veřejné datové sítě bez použití uznávaného elektronického podpisu (jedná se o formy, u nichž je obtížné jednoznačně identifikovat podatele a v důsledku toho i jeho zájem být vázán účinky podání), je zřejmé, že následné potvrzení či doplnění podání uskutečněného v této formě lze uskutečnit v jakékoliv formě podle věty první ustanovení § 37 odst. 4 správního řádu. Podle § 18 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, poté platí, že úkon učiněný prostřednictvím datové schránky má stejné účinky jako úkon učiněný písemně a podepsaný.

Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že i když žalobce prostřednictvím svého zástupce podal odvolání dne 27. 12. 2013 elektronicky (e-mailem) bez uznávaného elektronického podpisu, následné potvrzení odvolání, které zástupce učinil ze své datové schránky dne 2. 1. 2014, bylo učiněno včas a s účinky písemného podání.

Lhůta pro odvolání žalobci skončila dnem 27. 12. 2013, stěžovatel s formálně bezvadným (byť blanketním) podáním z tohoto dne disponoval již 2. 1. 2014, tj. s koncem

pětidenní lhůty pro doplnění odvolání. O odvolání poté stěžovatel rozhodl přibližně ještě o jeden měsíc později (14. 2. 2014). Žalobce, který plně využil možnosti správního řádu, tak procesní postup stěžovatele nijak nezatížil (oproti tomu srov. např. situaci, kterou Nejvyšší správní soud posuzoval v rozsudku z 18. 3. 2015, č. j. 1 As 16/2015 – 30, dostupný na www.nssoud.cz). Nejvyšší správní soud v postupu žalobce proto neshledal znaky zneužití práva, který by neměl požívat právní ochranu.

Na základě uvedeného proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

IV. Náklady řízení

Nejvyšší správní soud o nákladech řízení rozhodl podle § 120 s. ř. s. ve spojení s § 60 odst. 1 s. ř. s. Stěžovatel ve věci neměl úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.).

Procesně úspěšný žalobce má proti stěžovateli právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů. Žalobce byl v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem. Tomu náleží odměna za jeden úkon - písemné podání soudu nebo jinému orgánu týkající se věci samé podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu] podle § 7 bodu 5, aplikovaného na základě § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu ve výši 3.100 Kč. Podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu mu náleží taktéž částka 300 Kč jako náhrada hotových výdajů. Celková částka za úkony právní služby tak činí 3.400 Kč. Protože je zástupce stěžovatele plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se nárok o částku odpovídající dani, kterou je zástupce povinen z odměny za zastupování odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Celková náhrada nákladů řízení pro stěžovatele tedy představuje částku 4.114 Kč. K jejímu uhrazení byla stanovena přiměřená lhůta jednoho měsíce.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 6. dubna 2016

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu